

GLADMAT-FESTIVALEN

Lars Peder Brekk (Sp):

– Må først løse klimakrisen

– Vi må sikre framtidens matforsyninger, sier Lars Peder Brekk (Sp). Han frykter grunnleggende endringer i tilgangen på mat, også her til lands.

Kine Hult tekst

GIR ROS: – Jeg vil gjerne understreke at radikale scenarier er utgangspunktet for arbeidet jeg har gjort i regjering de siste to årene, blant annet i forbindelse med stortingsmeldingen om klima, sier landbruks- og matminister Lars Peder Brekk, som har lest NCE Culinologys rapport om radikale scenarier for måltidsnæringen med stor interesse.

– Denne utredningen er særdeles grundig, og de fortjener ros for prosjektet. Analyser vi har gjort, viser at vi fort kan oppleve grunnleggende endringer i tilgangen på matforsyninger. Da finanskrisen slo inn høsten 2008, fikk vi for eksempel en kraftig stigning i kornprisene på verdensmarkedet. Tradisjonelt eksportrettede land som Argentina innførte over natta eksportrestriksjoner. Vi har også sett at store aktører som Kina har leid store dyrkningsområder i andre asiatiske land, for å fø egen befolkning, sier Brekk, og legger til:

KORNLAGRE: – Norge er kanskje det fremste landet i verden når det gjelder å se sammenhengen mellom matkrise og klimakrise. Vi kan ikke løse matkrisen uten å løse klimakrisen.

– Hva kan Norge gjøre for å oppret-

tholde en tilstrekkelig matforsyning?

– Det er tre grunnleggende forutsetninger for dette: Et oppegående og levende landbruk, at vi opprettholder produksjonsgrunnlaget, og vi trenger en beredskap. Vi bør blant annet vurdere å gjeninnføre kornlagre. Det første punktet innebærer at vi må sette rammer for langsiktighet. Norge er et av verdens vanskeligste og dyreste land å produsere mat i, og den store produksjonen vi har er ingen selvfølge. Jeg tror ellers at vi har gått langt nok i å rasjonalisere og effektivisere jordbruket.

– Det andre punktet handler blant annet om jordvern. Der har jeg en veldig klar holdning: Vi har ikke råd til å bygge ned så mye jord som det planlegges en del steder. Det er etter min mening en særdeles farlig vei å gå.

– Rapporten viser et scenario som innebærer mer bruk av vegetabiliske produkter og fisk, enn kjøtt. Kommentar?

– Det poenget bør man utrede videre. Det faglige grunnlaget for å være skeptisk til rødt kjøtt, er omdiskutert. I Norge er to tredeler av landbruksarealet grasland. Norge er ikke et utpreget kornland, derfor må vi satse på kjøttproduksjon. Det er kyr, sauer og geiter som kan omdanne dette gras til menneskemat, og de er viktige for norsk selvforsyning, sier Brekk.

GENMODIFISERING: – Bør vi ta i bruk genmodifisering for å sikre store nok avlinger?

– Jeg er særdeles skeptisk til genmodifisering av planter. Det er å gå litt for langt, sier Brekk.

Ketil Solvik-Olsen, klimapolitisk talsmann for Frp og medlem av Stortingets

Det faglige grunnlaget for å være skeptisk til rødt kjøtt, er omdiskutert.

Lars Peder Brekk (Sp)



Det er vel mye nasjonalromantikk i det bøndene snakker om.

Ketil Solvik-Olsen (Frp)



energi- og miljøkomité, tror derimot at genmodifisering av planter vil bli en nødvendig del av framtidens jordbruk.

– Jeg er mer skeptisk når det gjelder dyr. Folk synes nok det er mer problematisk å tukle med skaperverket når det gjelder det som går på fire eller to bein. Ellers kan man si mye godt om organisk jordbruk, men det blir en utfordring å få nok avlinger på den måten. Vi må ha industriell produksjon også. Og vi må slutte å se på landbrukspolitikk som selssetningspolitikk for distriktene. Det er vel mye nasjonalromantikk i det bøndene snakker om. I stedet for den politikken som føres i dag, burde vi tenke mer på å få mest mulig ut av de tilgjengelige arealene, sier Solvik-Olsen, og legger til:

– Landbruket er ikke en næring som

SAKEN

Aftenbladet omtalte onsdag rapporten «Drastiske endringer for måltidsnæringen. Radikale scenarier 2020» fra NCE Culinology.

tjener godt, og det skyldes i stor grad at det er for mange bønder som har for store kapitalinvesteringer i forhold til avkastning. Jeg ønsker ikke «monsterbruk» overalt, men er ikke i tvil om at vi må litt opp fra forholdene vi har her.

– Hva tenker du om scenariet med klimaendringer som rapporten presenterer?

– Det er klart at energispørsmålet er en kjempeutfordring. Verden vil ikke kunne fase ut olje og gass så raskt som miljøorganisasjonene ønsker, på grunn av verdens store energibehov. Fattige land vil ikke ha råd til å ta fornybar energi i bruk så raskt som enkelte ser for seg. Vi må i stedet finne måter å bruke energi mer effektivt på. Jeg tror heller ikke klimaendringene er så dramatiske som enkelte i miljøbevegelsen tror.

JORDVERN: – Bør vi verne mer jordbruksjord?

– Jeg er ingen tilhenger av et supereffektivt jordvern, og jeg merker at kommunene selv stort sett har et fornuftig syn på dette. Vi må bygge i nærheten av eksisterende infrastruktur, ikke bare utvikle nye boligområder for å unngå å ta jordbruksarealer i bruk.

kine.hult@aftenbladet.no

